

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 38.

V četrtek 16. junija 1852.

Tečaj 7.

Malnek

Duhovnih vaj v Ljubljani 1852.

Za svetim časom
Gre s polnim glasom
Iz ginjačega serca
Do ljubiga Boga
Zahvala od veselja
Z duhovniga kardela.

Zagomazelo
In zadonelo
Na enkrat je topló
Mi v dušo in teló,
De sladko bo to vince:
„Te ipsum, homo, vince“^{*)}.

Duhovne vaje!
Poskakovaje
Bom mislil še na vas
Življenja kratki čas;
Oh sladkiga spomina
Ne vsuš mi solz dolina!

Spremišljevanje,
Besed molčanje
Po vterjeni navadi
Pernese blažni sad,
De človek pred zedinjo
Se z Bogom v globocini.

Boga molili,
Lepo prosili
Smo vsi v edinosti,
V duhu ponižnosti:
Ne bomo li veseli,
Kar prosimo, prejeli?

Z serca pometa
Se reč nesveta,
Odpade rija, prah,
Odžene grešni strah,
In Jezus gre v krotkosti
V serce željno sladkosti.

Iz ust beseda
Se v serca vseda,
Poganja blažni kal
Do upanih dišav,
Duhovna da serčnost
Za trudenja britkosti.

O sveta služba!
Preljuba družba
Pod takim Vojvodam,
Pod takim Družnikom!
Koga bi ne ganila?
Nečutniga pustila?

Na vek živite,
Vaje terdite,
O vi dobrotniki,
Serčni podporniki,
Ste tolike dobrote
Zasjal na naše pote.

L. D.

Preganjanje katoliške vere v Nemčiji v letu 1852.

Na Prajzovskim per katoličanih se razširja velika žalost in skerb zavoljo vere. Kralj Fridrik Vilhelm IV. je bil res svojim katoliškim podložnim svobodo v cerkvenih rečeh dal, pripustil je, de se škofje brez vsiga opoveranja s papežem v Rimu pogovarjati, ga za svet, podučenje i. t. d. prositi smejo. V puntarskih letih 1848—1849, ko je tudi na Prajzovskim vse vrelo, — so ravno katoliški škofje svojo pastirsko besedo k pomirjenju serc veliko perpomogli, in kraljeva vlada je prej imenovane obljube še bolj zaterdila. Zdaj pa, ko je moč prekucuhov vkrotena, perčenjajo protestanske vlade svoje obljube spet prelomovati in katoličane stiskati, kar naslednje pergodbe kažejo:

Prajzovska ministra Raumer in Westfalen sta prepovedala, de se ne sme noben mladenič v Rimu bogoslovstva učiti, kjer so jezuiti profesorji, in de duhovni tiga reda na Prajzovskim ne morejo imeti sedeža. Ravno ta Raumer je perpomogel s svojo pričijočnostjo in besedo k novi protestanski zvezi, ktere namen je, nauke sv. rimske katoliške cerkve po bukvah in dnevskih listih kakor zmote in prazno vero obrekovati. — Časniki, ki verske reči zadevajo, so po kraljevim razglasu brez stempeljna. Pa od katoliške strani vživa samo katoliški „Berliner Anzeiger“ to dobroto, — protestanskih časnikov pa blizo sto.

V Meklenburško Severinski majhni deželi, per baltiskim morju, kjer do 511000 luteranskih prebivavcov stanuje, se je grajsak „Kettlenburg“ h katoliški veri spreobrnil. De bi, v sredi samih luteranov prebivajoč, vender katoliško božjo službo zamogel imeti, je iz Majneca gospod Janez Holckamer, katolišk duhoven, z njim peršel in per njem v Perovu per Teterovu prebival. Ali veliki vojvoda

*) To je, premaguj samiga sebe

Friderik Franc to zve, — in berž zapové Kettenburgu tiga moža v 8 dneh od sebe in iz dežele spraviti. Ravno 2. t. m. je bil Holecamer skozi mesto Severin peljan, žendar je sedel per njem, in pa noter do Vitenberga, tedaj daleč čez meklenburško mejo! Gospod Kettenburg sam je svojiga dušniga pastirja, kteriga mu je luteranska „tolerancija“ vzela, spremil. To še ni zadosti. Ranjki veliki vojvod Friderik Franc ($\frac{1}{2}$ 1837), oče stariga očeta sadanjiga vojvoda, se zdaj v hvaležnim spominu, je bil dovolil, de smejo meklenburški katoličani v mestih Severinu in Ludvigslustu očitno božjo službo imeti. Ravno tako je bila katoliška božja služba o binkoštnim somnju v Rostoku in enkrat v letu v Būcovu dovoljena. Le 3 katoliški mašniki in 2 cerkvi, v Severinu in Ludvigslustu namreč, so na Meklenburškim. Kadar kateri katoličan iz družih krajev ali zavoljo bolezní ali družih vzrokov do imenovanih dveh cerkví ni zamogel priti, de bi sv. Zakramente prejel, so jih dozdej njih dusni pastirji brez opoveranja v njih stanovanjih obiskali, jih tam spovedali, sv. mašo brali, in sosebno bolnike s sv. Zakramenti previdili. Tako je dušni pastir Letmate iz Severina v odločeno vas Doemie šel in tam v hiši spreobrnjenca po imenu Sukov sv. mašo 13. in 14. svečana t. l. bral. Ali ze 10. sušca t. l. je peršel vojvodov od ministra Sroetterja podpisani ukaz, kteri trém katoliškim duhovnam na Meklenburškim slehernó opravilo katoliške vere, razun imenovanih mest, enkrat za vselej prepové. Po tim takim se morajo tedaj sem ter tje prebivajoči katoličani vsi ali v Severin in Ludvigslust preseliti, ali pa iz dežele iti. Katoliški grajsinjaki bojo mogli svoje posestva prodati, katoliški najemniki svoje v najem vzete zemljiša, katoliški vradniki svoje službe popustiti, če jim ne bo ljubši, brez pomočkov sv. katoliške cerkve biti, — svoje zveličanje v nemar pustiti!

(Konec sledi.)

Turk kristjana v četeri ure spreoberne.

Oče Geramb (zreci Zeram) v popisu svojiga romanja v Jeruzalem in na goro Sinaj to-le prigodbo pripoveduje:

Zivel je v primorski terdnjavi sv. Janeza d' Akre paša Djeccar. Per strašnim spominu tega cloveka mojo dušo groza spreleti; zakaj po svoji grozovitnosti je nar ostudnišim kervolokam enak bil, in njemu je gerd perimk „mesar“ ali „klavie“ ostal, kteriga si je bil, kakor se je hvalil, sam pridjal. V čeli deželi se ime „Djeccar“ z nar večim studam izgovarja. Groza cloveka prevzame, če le poslušá tiste, kteri od njega pripovedujejo, in menil bi, de se zdaj slišijo vek in stok nesrečnih, ktere je ta kervizejni trinog podavil; de se zdaj smertno ječanje njegovih služabnikov in žen, ktere je ta rabelj v svojim lastnim naročju pomoril, do njih ušes pride; in de se zdaj vidijo pred svojimi očmi cele kupe cloveških udov, ki jih je on preseká, in jih se na pol žive in trepetajoče nakopičeval, per takim ostudnim pogledu svoje divje serce hladiti. Kdo bo verjel, de je ta posast v svojim življenju, včasí vender nehote, znamenja boljših misel razodevala, ktere bi tudi za pravico nar bolj vnetimu oblastniku čast delale? Naj povém tukej enak prigodik, kteri zasluži zavolj svoje sosebnosti povedan biti. Neki mlad kristjan, kteri je v mestu sv. Janeza d' Akre kupčeval, je z Djeccarjem po

tem bolj znan bil, de mu je več evropejskiga blaga prodajal, in se mu tako perkupil. Ta kristjan je stanoval s svojim očeta, ki je bil star in slaboten mož, v precej lepi hiši. Oče je stanoval v drugim nadstropju, in je imel nar boljši in nar bolj prostorne stanice. Mladi sin, ki se je ravno ženil, je prosil svojiga očeta, naj mu svoje stanice za kake tedne prepusti, in mu je za terdno obljubil, de mu jih bo ob odločenim času spet spraznil, in de mu bo zato hvaležen. Starček privoli, in se v spodnje ostropje preseli, desiravno je bilo neprijetno in nezdravo, ter si ondi svoje stanovališce napravi. Ko je bil omenjeni čas pretekél, je oče svojo stanico zase tirjal. Zakonska pa ga prosita, še čakati, in na to jima je nov odlog privolil. Tudi ta se izteče, in oče ponovi svoje tirjanje. Ali nehvaležni sin pozabi, kaj je otrok dolzan staršem, in mu s hudim reče, de tu, kjer je, misli tudi ostati, naj mu zavolj tega nikar nič več nadleže ne dela. Molče prenese nesrečni oče to razžaljenje, ali ker ste njegova perjenljivost do sina, in pogoja, s ktero je bil v njegove želje privolil, znane bile, se je tudi glas nevredniga obnašanja mladiga moža med ljudem kmalo razširil. Djeccar, ki je po svojih ogleduhih, kterih ni malo imel, vse vedil, je zvedil tudi to, in ukaže sina pred-se poklicati. Leta v zaupanju na prijaznost, ktero mu je dozdej skazoval, gre brez odloga in brez strahu k pasatu. Najde ga v njegovim divanu (t. j. svetavskim zboru) obdaniga z dvornimi služabniki in rabeljni, in se prepriča, de se mu je kej mogel zameriti. „Ktere vere si?“ zavpije Djeccar nad njim, in verze nanj pogled, kteri je storil, de je strahu ves oblédél in de ni bil v stanu odgovoriti. „Vprašam te,“ spet se bolj glasno zakriči, „ktere vere si?“ „Sim — sim — kristjan, kakor vaša vzvišenost dobro vé.“ „Kristjan? — ti me goljfaš! bomo vidili: stori kristjansko znamenje!“ Trepetaje naredi mladi clovek znamenje križa. „Ne tako!“ reče paša, in za svoj meč prime, „zgovarjaj bolj glasno besede, ktere k timu znamenju gredo.“ „V imenu Očeta, in Sina, in svetiga Duha,“ reče prestrašeni mladi mož. „Še enkrat ga naredi!“ veli paša, „in govori bolj glasno: sim star in že malo slisim.“ Mladi mož gre z roko na čelo, in govori glasno, kar le more: „V imenu Očeta, in Sina, in svetiga Duha.“ „Vidiš tedej,“ zaupije Djeccar, de se je ves divan stresel, in de je mladi mož od strahu ves terd bil, „vidiš malopridnež! Oče je na čeli, Sin na ustih — ali veš, kaj hoče to reči? Oče je zgorej, sin pa spodej. Pojdi domu, hudobnez! in če ne bo v eni četeri ure v tvoji hiši tudi tako, se bo tvoja glava po prahu potočila!“ Ni treba praviti, s kakošno naglico je zadolženi sin tekél, pred svojiga očeta na kolena padel, ga odpusenja prosil in mu spet stanico dal, ki se je bil prederznil, mu jo po toliki krivici odtegniti. Morebiti de bi ta turški paša še marskteriga kersanskiga sina spreobernil, kteri ne manj, ampak dosti bolj krivično s svojimi starši ravna, kakor uni mladí osobni sin. Marsikteri sin je krotak kot jagnje, dokler od očeta upa dobiti zemljištvo ali pohištvo. Ali kadar mu oče zroči gospodarstvo in ga oženi, sta mu kmalo oče in mati na poti; nobena mu ni po volji ne rečena ne storjena od očeta in matere. Ne spregovori je več prijazne besede z njima, začne jih pikati, jima zdaj to, zdaj to očitati, in vse, kar koli per hiši vživata, oponašati. Zginil je ljubi mir iz hiše; stara se začneta sina ogibati, hudo jima je, de bi jima serce počilo, v

svoji nekdanjilastini sta zdaj kakor ptujca; grenka jima je stokrat ogodernjana slaba jed, s solzami močita svoje založje kruha. Hisa je mladim pretesna, starim pa še bolj, ker jih mladi sin kot jež na vse strani bode. In če sta persiljena se od mize mladiga ločiti, de bi v sebi izgovorjenim kotu bolj mirno ob svojim živela, kar jima ima sin dati, potem še le gorje njima! Le gospóska je še njino upanje, de bosta od sina sebi izgovorjeni prevžitek dobila. Ali naj le stopinjo sterita od gosposke, gorje njima! Sin pozabi, de je sin, in imena očeta in mater nič več ne pozná; le peklenski si zamore take imena zmisliti, kakoršne jima daje in le voši, de bi jih že skorej konec bilo. Sin! ne turški paša, ampak Bog te bo pred se poklical, On te bo pred sodbo postavil, in pa takrat, ko svojih krivic nič več ne boš mogel poravnati. Kako boš obstal pred njim, ki ti je zapovedal: „Spoštuj očeta in mater!“ — Strašno je pasti v roke živiga Boga! Njegov serd ti ne bo prizanesel ob dnevu maševanja!

J. K.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Mali Šmarni dan je bila tukaj pri sv. Petru redka, temu dnevu primerna slovesnost, namreč očitno začetje bratovšine Marijniga presvetiga Serca. Več časa že se je k temu perpravljalo, ker po tem, ko so prečastiti gospod fajmošter dobili pervoljenje od školištva in od predništva materebratovšine iz Pariza, so poskerbeli tudi za lepo napravo bratovskega altarja in za spodobno tablo Marijniga neimadežaniga Serca. Zdaj je vse napravljeno in bo zneslo gotovo nad 600 gold. V bratovski altar je zvoljen stranski altar presvete Trojice, kateri je v ta namen ves obnovljen. Gospod žl. Goldenstein je s svojim presnim malam (fresko) na steni ob altarji altar oživil in tako rekoč zvikšal in razširil; kar je bilo zlatiti, je vse lepo prezlatil g. Maček; bistvo vsiga, namreč podoba Marijniga neomadežaniga Serca je pa znani mojster g. Langus tako lično in umetno naredil in zmalal, de je umetnikom in neumetnikom všeč. — Pogled Matere Božje je mило-ljubeznjiv, bere se v njem nekaka tožna žalost zavoljo grehov njenih otrok in ob enim buđenju k pokori; tedaj namenu popolnoma primerno. Ta dan tedaj se je v duhovski hiši in pred cerkevjo velika množica ljudi zbrala, dva zmed starejih mož duhovnije vzdigneta tablo Marijniga Serca in jo počasi, naprej obrnjeno, pod nebesam proti cerkvi noseta. Pred njima je šlo duhovstvo, drugi ljudje in lepa versta belo oblečenih in s cveticami ovenčanih dekličkov s svetinjcami Marijniga Serca na rudečih in višnjevih motozih okoli vratú, katero so si tudi mnogi odrašeni s posebnim ponašanjem okoli vratú djali ter naznanili, de se ne sramujejo biti podložni Kraljice nebes in zemlje. Veličansk in ginljiv je bil pogled, vse oči so bile v Marijo vperte, ko se je versta počasi proti cerkvi pregibala. Posebno pa je serce povzdignila pesem od Marijniga presvetiga Serca, zlasti ko so že čez cerkveni prag nasproti perdonele ravno slovesnosti primerne besede:

O Marija, o Marija!
Ti imaš milostno Serce;
K tebi, k tebi koperaijo
Naše misli in želje.

Po tem je bila tabla na altar djana in po g. fajmoštru slovesno blagoslovljena. Med naslednjo veliko mašo, ki je bila pri bratovskim altarji, je bila pridiga, ti svetičnosti primerna. Gospod fajmošter so razložili narpred namen bratovšin ob kratkim, potem opomnili, de ste današnje dni bratovšini Jezusoviga in Marijniga presv.

Serca posebno v navadi. Razložili so začetik bratovšine Marijniga Serca; povedali, kako de jo je v Ljubljani ranjki g. Bernbaher prvi bil napravil, de se njegova gospá še zmiraj prizadeva za njeno razširjanje (tudi je k tabli Marijniga Serca pri sv. Petru lepe obgrinjalca iz rudečiga žameta dala napraviti.) Po tem so v misel vzeli častitiga Brata Davida, kateri ima veliko zaslužnje v razširjanju té bogoljubne molitevne družbe. V lepe in drage, po ranjkim Bernbaherju in B. Davidu napravljene bukve je poslednji že nad 16.000 bratov in sester te pobožne družbe zapisal. Spervič je imena v Pariz pošiljal, potlej v Gradec, odsihmal pa k sv. Petru, prvi podružnici na Krajnskem, kamor bodo zdaj tudi bukve dane. Poslednjič so gospod govornik še ljudi spodbudovali, se te bratovšine obilno vdeležiti, zlasti pa tudi gospodarji in fantje, ktere naj bi to spodbudilo, de bi se bolj zvesto držali svoje farne cerkve in pogostniši prejemali svete zakramente. — Desiravno je duhovno opravilo poltretjo uro terpelo, so vender ljudje v obilni množici še po tem v cerkvi ostali, zlasti pa pobožni ženski spol. Kakor de bi hotle Mater Božjo v svojo last vzeti in je ne več pustiti zmed sebe, so na gosto klečale okoli bratovskega altarja in s povzdignjenimi rokami svoji visoki kraljici in obrambnici vernost naznanovale. — Kolikor se vé in slisi, so se pvsod, kjer koli so to bratovšino napravili, skazovale čuda Božje milosti. Nar boljši priča je njen začetnik in veliki vodja v Parizu, g. Dufriehe Desgenettes, sam, h katerimu že 16 let od vsih strani sveta dohajajo naznanila od njeniga razširjanja in duhovniga prida. In ravno on pravi: „Vsak dan mi pisma prihajajo, ki spričujejo veselje duhovnih pastirjev ter oznanjujejo spreobrnjenja, ozdravljenja in druge gnade, dodeljene na prošnje pobožnih častivcov Svetiga Marijniga Serca.“ Bog daj tudi v naši deželi obilno taciga sadú!

Iz Mirniškiga. J. G. *) Deseta nedelja po Binkoštih je bila za Mirniško faro polna duhovniga veselja. Pri bližnji podružnici, pri sv. Heleni, ki je 1848. leta po prizadetju tačasniga g. fajmoštra Jakopa Kočvarja sozidana in blagoslovljena bila, se je sveti križev pot prav praznično blagoslovil in vernim v obiskovanje nastavil. Že pred to nedeljo je bilo ljudstvu oznanjeno, de bodo to sv. opravilo častit pater iz reda sv. Franciška zveršili; zato se je ljudstva silno veliko iz petih bližnjih far zbralo. Na vse zgodaj imenovane nedelje je strel z možnarjem to slovesnost naznanil. Proti desetem so hitele pobožne trume od vsih strani skupej v veliki množici. Častiti in obče spoštovani Oče Častomir Pipan, katehet Novomeškiga gimnazija, so pred sv. mašo štirinajstere table terpljenja Kristusoviga veleli štirinajstim možem okrog cerkve sv. Helene nesti. Eden za drugim so koračili, noseči povzdignjene in nazaj obrnjene stacione, za njimi pa so šli štirje mašniki in drugi verni. Pogled te procesie me je spomnil na sv. Heleno in njeniga sina Konstantina; zdelo se mi je, kakor de bi se bil ravno zdaj sveti križ iz zemlje izlekel in v cerkev od sv. Helene sozidano na Golgati očitno v počeseenje izpostavljat. Po dokončanem obhodu so se vse table k velikimu altarju postavile in začela se je sv. maša. Prečastitljivi g. Jože Žagar, korar iz Noviga mesta, so sv. mašo peli; častiti Častomir pa so v pridigi prav ginljivo v serce segli, ter popisali sv. Jeruzalemski križev pot, pogoje odpustike zadobiti oznanili, in tudi razložili, zakaj de ravno očetje reda sv. Franciška od sv. Očeta Papeža posebno pooblastenje imajo, sv. križev pot blagosloviti. Po dokončanju sv. maše so vsako

*) Omenjena poslana pesem ni pozabljena, ampak za primerno čas odmenjena.

tablo posebej blagoslovili, na zid obesili, in predpisano molitev obmolili, tako, da je pri blagoslovu poslednje table tudi sveti križev pot odmoljen bil. In tako imamo zdaj prav lepo novo cerkev sv. Helene z zalim križevim potom, ki ga je g. Juri Tavčar, malar in podobar iz Idrie, prav umetno namalal, sred pokopalisa. Gospod Videmšek, Mirniški organist in učitelj, je pa tudi s svojimi pevkinjami vbrano od sv. križeviga pota naslednjo pesem zapel:

Veselo oznanuje
Nam s turna zvonov glas,
De se blagoslovljuje
Svet križev pot pri nas.
O srečna taka fara,
Ki cerkve lepota,
Če tud se vse postara,
Vse novo naredi!

Tak tempel se postavil
Je tukaj lep in nov
In križev pot napravil
Po želji farmanov;
Svetilnjak *) tamkej sije
Sred cerkve prelepo;
Veselo serce bije,
Ko stopim v cerkev to.
Svet križev pot terpljenje
Nam kaže Jezusa,
Prebitko nja življenje
Do groba teunniga.
Oh, njega obsodili
Le naši grehi so,
Po glavi so ga bili,
Ga gna! na Golgato. —

So mu obleko vzeli,
Mu dali jesiha,
Na grozni križ razpeli,
Vmorili so Boga.
Njegove skleče rane,
O grešni človek ti!
Za tebe so prestane,
Prelita sveta kri. —

Ponižno se prikloni,
Kristjan, prav žalostno,
Pri vsacim štacioni
Poklekni, moli to:
„O Jezus blagi, mili!
„Na mene, grešno stvar,
„Ozri se in usmili,
„Zavreči me nikar! —
„In kadar se ločila
„z telesa duša bo,
„O! de se preselila
„V presrečno bi nebó.
„V kraj svete domovine.
„Kjer je vsa žalost preč,
„Kjer križev pot ves mine,
„Kjer ni terpljenja več.“ —

*) Sliši se, da bodo konec mesca 4 lazaristi po Njih milosti prečastitimi Lavantinskim škofu per sv. Jožefu per Celji vpeljani.

— Gospod Juri Grabner, kaplan v Šmarji, in g. Matia Jeriha, kaplan v Radolci, sta izvoljena prefekta v Alojzjevišu. — G. Matia Hočevvar, adjunkt v semenišu in namestni katehet v normalnih šolah, je izvoljen katehet dekliških šol v Ljubljani.

Razgled po keršanskim svetu.

Iz svete zemlje ali Palestine. Neki duhoven, ki je pretečeno leto po sveti deželi popotoval, pripoveduje od velike delavnosti in zaslužnjem odotnih mnihov Franciškanov, kateri zlasti iz tega zamorejo veliko dobriga za kotoličanstvo storiti, ker imajo lastno tiskarno in svobodo, mladost učiti. Samo v Jeruzalemu je 1850. leta 40 drugovercov prestopilo v katoliško cerkev. V 13 moških in 8 ženskih učilnicah so to leto učili 1194 otrok, katerih mnogi so razen nauka tudi vsakdanji živje dobivali. V Jeruzalemu pri sv. Salvatorju so nekateri laiki tudi nekaj odotnih domačinov mnogotere rokodelstva učili. Tu so mizarji, kovači, šivarji in čevljarji i. t. d. V tiskarni in pišmehski livarni pri franciškanih dela že več černcov Arabljanov. V samostanski (klošteraki) pečnici so mogli 1850. leta vsak dan do 550 hlebov kruha speči, 250 za minihne in za goste, katerih je bilo ondi 300 v stanovanju in na živježu, 300 hlebov pa za uboge po mestu, iz kteriga je do 70 vdov s svojimi sirotami vred v samostan hodilo dobivat potrebne hrane, ker z ženskim ročnim delam se tam nič ne da zaslužiti. Sv. Francišek je nerazveržljiva sila ime-

nitna prikazni v tisočletnim téku časov, ker on je obernil nikaj v nékaj, in uboštvo v posestvo. Ta blagoslov počiva tudi dandanašnji na njegovih učencih, kateri so mu verni ostali, zlasti na jutru. Čudno je slišati, kako so franciškanški samostani 1849. in 1850. leta v 17 mestih stanovanje, obleko in kruha oskerbeli 1432 domačim, in 3630 ptujim beračem. — Vidi se tudi sploh po svetu: „Kjer mnih živé, tudi berači dobé.“ Ni ljubeznjivo, jih pikati in pred svetam zasmehovati.

Angleško. Dokladni list k Volkshalli pravi: Od prestopov v katoliško cerkev je bilo poslednji čas manj govorjenja, kot lansko leto, desiravno njih število ni manjši. Glave puzejitov so že skorej vse katoliške, torej prestop manj imenitnih oseb ne dela toliko slovesnosti. Poslednji čas se je p. pokatoljčil neki Henrik Bowden, brat imenitnega umerliga puzejita, spisavca življenja Gregorja VII. Angleški listi naznanijo tudi prestop nekiga anglikanskiga duhovna.

Laško. Toškanski veliki vojvoda je novo učilno postavo dal, ktere besedna podstava je: „Namen nauka naj bo na podstavne nauke (dogme) in resnico katoliške vere vstavljena npravna odreja.“ De se to pravilo vresniči, je keršanskimu nauku v šolah veliko časa odmenjeniga, in škofam pravica zagotovljena, verne učilne bukve in, kar je mnogo imenitniši, pravovernost učenikov skušati in določiti, če so k učilu pustiti, ali ne. Ukaz, še pred to postavo razglašen, zapové, da mladenči, kateri so s svojim postopanjem in potepanjem nadlega staršem, pridejo pod vojaško odrejo, in se bodo iz njih posebne kompanije napravile. „Ta ukaz je vredin, od vsih evropejskih vlad posneman biti,“ pravi Volkshalle. — Utinam!

Iz Varšava. Strašno vdeluje kolera. Saleburški list piše, da bi jih bilo samo po bolnišnicah nad 5000 že pomerlo, vsih pa da bi bila kolera že pobrala do 20000. Na vozéh, koših in mnogoterno vozijo merlice na pokopalisa. Samo v saboto-večer od 21. v 22. uniga mesca so 162 merličev zagrepli in v nedeljo-jutro jih je bilo še kakih 60 nepokopanih, in vedno novi dohajajo. Nar bolj merjó judje; samo od 8. do 22. uniga mesca je umerlo 1662 judov. Vediti je, da Varšav ima okoli 165.000 prebivavcov, med kterimi je do 40.000 judov.

Iz Egipta. Iz lista apostolskiga duhovna Olivera zvé „Blahovest,“ kako dober je egiptovski namestni kralj duhovnam Franciškanam. Dal jim je na Nilskim bregu toliko zemlje, kolikor je zamoreta dva vola v 10 dneh preorati (10 feddanov namreč), da si bodo nov samostan napravili. Mem tega jim je ta poglavar že lanskiga leta odkazal en milijon opekov (ceglov) za novo cerkev. Ker so pa Arabci, ki so te opeke vozili, njih 135.000 razkradli, je namestni kralj, to zvedivši, naravnost zapovedal, mniham na novo 135.000 opekov pripeljati. — Takó prijazni je katoliškim miniham muhametan — turk.

Hči švedskiga kraljiča Gustava Vaza, kraljevna Karolina Friderika, je v katoliško Cerkev prestopila. — Ravno tako nedavno v mestu Noyon-u gospá Baretova, angličanska visokiga rodú; in na Nemškem znameniti umetnik Stahl, brat pravnikarja Stahla ognjeniga podpornika protestanstva.

Mill darovi.

Za afrikanski misjon: (Več dobrotnikov iz Krajnske Gore 8 srajc in 7 parov nogovic. — Gosp. N. Dve sreberni dvajsetici (takea za novo farno). — Je posnemanja vredno. Vred.

*) Luster, ki ga je pobožna oseba omislila.